

Sygn. akt I Ca 22/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2023 roku.

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący Sędzia Katarzyna Powalska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2023 roku w Sieradzu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa B. P. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) P.” w B.

przeciwko (...) SA w S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu

z dnia 6 grudnia 2022 roku, sygn. akt I C 2/22

oddala apelację.

Sygn. akt I Ca 22/23

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sądu Rejonowego w Wieluniu z dnia 06 grudnia 2022 r. wydanym w sprawie I C 2/22 z powództwa B. P. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) P.” w B. przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S. o zapłatę, oddalono powództwo.

Sąd Rejonowy w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia zwrócił uwagę, że co do zasady koszty związane z najmem pojazdu zastępczego pozostawały w związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym. Stanowiły one stratę, do refundacji której zobowiązany był pozwany jako ubezpieczyciel sprawcy szkody. Pomimo jednak przedstawienia przez pozwanego poszkodowanemu oferty najmu pojazdu zastępczego z niższą niż u powoda stawką dobową w przypadku tej samej klasy pojazdu, co pojazd uszkodzony, poszkodowany nie skorzystał z tej oferty, gdyż miał już zawartą umowę najmu z powodem. Zdaniem Sądu I instancji fakt, iż poszkodowany upoważnił powoda do uzyskiwania w jego imieniu informacji i dokumentów od ubezpieczyciela i innych podmiotów z nim współpracujących w zakresie najmu pojazdów zastępczych i ten w jego imieniu odpowiedział na propozycję pozwanego, składając dalsze zapytania do oferty, nie oznacza, że poszkodowany rzeczywiście był zainteresowany najmem oferowanym przez pozwanego. Tym samym, w ocenie Sądu Rejonowego, poszkodowany przyczynił się do powstania szkody w zakresie w jakim przekroczyła ona wysokość kosztów najmu pojazdu zastępczego w firmie współpracującej z ubezpieczycielem. Poszkodowany został bowiem poinformowany przez pozwanego o możliwości wynajęcia pojazdu zastępczego, jednak nie był zainteresowany zmianą pojazdu zastępczego na inny, aniżeli oferowany przez powoda, dlatego że najem odbywał się bezgotówkowo.

Apelację od tego orzeczenia wywiódł pełnomocnik powoda, zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. rażące naruszenie prawa procesowego w postaci art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. mające istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia poprzez brak ustalenia, że poszkodowany w chwili powstania szkody nie miał ukończonych 21 lat, podczas gdy z regulaminu wypożyczalni współpracujących z pozwanym w zakresie organizacji najmu pojazdu zastępczego – które zostały wskazane przez pozwanego dopiero w toku postępowania sądowego – wynika, że warunkiem udostępniania pojazdu było ukończenie przez najemcę 21 lat, zaś poszkodowany w chwili powstania szkody i w trakcie trwania likwidacji szkody nie miał ukończonych 21 lat, jednocześnie okoliczność ta nawet nie została zakwestionowana przez pozwanego w toku postępowania przed Sądem I instancji;

2. naruszenie prawa materialnego w postaci art. 354 § 2 k.c. poprzez uznanie, że zwrócenie się przez poszkodowanego (za pośrednictwem powoda) do pozwanego celem przedstawienia szczegółowych warunków proponowanego najmu pojazdu zastępczego, miało stanowić czynność jedynie pozorną, albowiem poszkodowany nie był w stanie sobie przypomnieć tych czynności w trakcie zeznań (notabene złożonych po upływie blisko 3 lat od daty szkody), podczas gdy ww. działania, ich cel i skutki, zostały wprost potwierdzone przez poszkodowanego w pisemnych oświadczeniach sporządzonych w okresie najmu, zaś to propozycje złożoną przez pozwanego, który nie udzielił odpowiedzi na przesłane zapytanie, należało uznać za czynność pozorną.

W oparciu o tak sformułowane zarzuty skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie 1. poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda 1.659,79 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty;

2. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, stosownie do rozstrzygnięcia wnioskowanego w powyższym punkcie;

3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego w tym postępowaniu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna i jako taka podlegała ona oddaleniu.

Prawidłowość zastosowania lub wykładnia prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na gruncie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej wyroku. Skuteczne zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wówczas, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (por. wyrok SN z 26 marca 1997 r., II CKN 60/97, OSNC 1997/9/128). W niniejszej sprawie dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne dotyczące okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy znajdują odzwierciedlenie w przytoczonych na ich poparcie dowodach. Stąd ustalenia te oraz wyprowadzone na ich podstawie wnioski prawne Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne w myśl art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 233 § 1 k.p.c., sąd ma obowiązek ocenić wszystkie przeprowadzone dowody oraz uwzględnić wszystkie towarzyszące im okoliczności, które mogą mieć znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Musi też przeprowadzić selekcję dowodów, a więc dokonać wyboru tych, na których się oparł, i ewentualnie odrzucić inne, którym odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, przy czym selekcja ta powinna być poparta argumentacją zgodną z regułami logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Zastrzeżona dla sądu swobodna ocena dowodów opiera się na odpowiadającym zasadom logiki powiązaniu ujawnionych w postępowaniu dowodowym okoliczności zgodnych z doświadczeniem życiowym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 marca 1980 r., II URN 175/79, OSNC 1980/10/200). Strona kwestionująca prawidłowość zastosowania art. 233 § 1 k.p.c., powinna przedstawić argumenty

świadczące o niezachowaniu przez sąd tych reguł. Zarzut ten przy tym nie może polegać wyłącznie na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego, ustalonego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie, z dnia 12 lutego 2010 r., VI ACa 356/10, Lex nr 821059, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 kwietnia 2010 r., I ACa 240/10, Lex nr 628186).

W ocenie Sądu Okręgowego zarzuty podniesione przez stronę powodową mają charakter wyłącznie polemiczny. W tym miejscu przypomnieć przecież trzeba, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów powinno odpowiadać wartości stanowiącej pełną kompensatę poniesionego uszczerbku, zatem jednym z jego składników jest zwrot poniesionych kosztów korzystania z pojazdu zastępczego w zakresie obejmującym okres technologicznie uzasadnionej naprawy pojazdu uszkodzonego. Ocena czy poniesione przez poszkodowanego koszty w tym względzie powinny być objęte odszkodowaniem musi być dokonana przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy, a w szczególności w zależności od ustalenia czy zachodzi normalny związek przyczynowy pomiędzy poniesieniem tego wydatku, a zdarzeniem szkodzącym oraz czy poniesienie tego kosztu było obiektywnie uzasadnione i konieczne (por. uchwała SN z dnia 18 maja 2004 r., III CZP 24/04, OSNC 2005, str. 7-8 poz. 117).

W ocenie Sądu Okręgowego pozwany przekazał poszkodowanemu (powodowi) istotne warunki wynajmu, oraz wskazał dane kontaktowe pozwalające na uzyskanie przez poszkodowanego dalszych, istotnych dla niego informacji z punktu widzenia skorzystania z oferty najmu pojazdu w partnerskiej wypożyczalni. Poszkodowany, kierując się dyrektywą minimalizacji szkody powinien wówczas rozważyć skorzystanie z oferty podmiotu współpracującego z ubezpieczycielem i uniknąć tych samym generowania większych wydatków po stronie ubezpieczyciela. Oczywistym pozostaje, że ubezpieczyciel nie może narzucać konkretnego podmiotu, z którym poszkodowany winien zawrzeć umowę najmu pojazdu zastępczego, co bynajmniej nie oznacza zupełnej dowolności w zakresie obciążania nadmiernie kosztami ubezpieczyciela biorącego na siebie odpowiedzialność za szkodę.

Tymczasem zgodzić należy się z Sądem Rejonowym, że poszkodowany (powód) nie był w jakimkolwiek stopniu zainteresowany najmem pojazdu zastępczego w sieci partnerskiej. Okoliczności, które powołuje skarżący w apelacji są co najmniej niekonsekwentne. Skarżący wskazuje bowiem, jakoby powodem dla którego poszkodowany miałby w ogóle nie rozważać współpracy z tańszą wypożyczalnią były rzekome zapisy regulaminu tychże wypożyczalni, wymagających od kierowcy ukończenia 21 roku życia. Sam apelujący wskazuje jednak, że treść tychże regulaminów znana mu jest dopiero od etapu postępowania sądowego, a zatem na długo po czasie, w jakim poszkodowany najmował pojazd zastępczy. Co więcej – ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika, ażeby dla ubezpieczyciela (współpracujących z nim wypożyczalni) wiek poszkodowanego był jakimkolwiek problemem stojącym na przeszkodzie zawarciu umowy najmu pojazdu zastępczego. Nawet jeśli regulaminy tych wypożyczalni rzeczywiście zakładają zawieranie umów jedynie z osobami, które ukończyły 21 rok życia, to nie oznacza jeszcze, że taki warunek umowny jest bezwzględnie przeszkodą do skorzystania z tańszego najmu. Kolokwialnie rzecz ujmując – byłby to już problem samego ubezpieczyciela (wypożyczalni), a nie poszkodowanego. Co więcej, zapisy regulaminów są niczym innym jak wzorcami umów, które w każdej chwili i na potrzeby choćby jednego klienta w realiach swobody umów można dowolnie modyfikować. Nie są to przecież zapisy prawa powszechnie obowiązującego, obowiązujących w sposób generalny i abstrakcyjny. Nieskorzystanie przez poszkodowanego z blisko dwukrotnie tańszej oferty najmu pojazdu zastępczego jest niezrozumiałe i z całą pewnością nieuzasadnione ekonomicznie.

Tym samym, w ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy nie dopuścił się żadnego naruszenia zarówno prawa procesowego, jak i prawa materialnego. Zarzuty podnoszone przez stronę skarżącą jawią się jako całkowicie nietrafione i nie mogły prowadzić do wzruszenia zaskarżonego orzeczenia. Dlatego też, apelację jako całkowicie bezzasadną należało oddalić na podstawie art. 385 k.p.c.